

VI. Vaivaishoitohallitus.

Vaivaishoitohallituksen kertomus Helsingin kaupungin vaivaishoidon hallinnosta vuonna 1915 oli seuraavaa sisällystä:

Sekä vaivaishoidon työ että vaivaishoitohallituksen kokoonpano ovat kuluneena kertomusvuonna muuttuneet entisestään, sen johdosta että läänin kuvernöörin lokakuun 30 p:nä 1914 vahvistama Helsingin kaupungin vaivaishoidon ohjesääntö on kertomusvuoden alusta astunut voimaan.

Tämän ohjesäännön mukaan on vaivaishoitohallituksessa puheenjohtaja sekä neljäkolmatta kaupunginvaltuuston kolmeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, ja kokoontuu se osin kokonaisuudessaan, osin keskuhallituksena ja osin osastoina, jotka kukin päätösvaltaisina käsittelevät edellä mainitussa ohjesäännössä tarkemmin mainittuja asioita.

Kaupungin nopean kasvamisen johdosta on vaivaishoidon työ huomattavasti lisääntynyt ja laajentunut sekä vaatinut tekemään muutoksia niin vaivaishoitotalan toimihenkilöjen laatuun kuin lukumääräänkin, minkä ohessa on käynyt tarpeelliseksi mainittua työtä varten enmistä enemmän käyttää yleisönkin harrastusta ja osallisuutta.

Vuoden 1896 vaivaishoito-ohjesäännön johdosta siirtyi oleellisin vaivaishoitotyö, jonka siihen asti oli pääasiallisimmin hoitanut hallituksen puheenjohtaja, uudelle toimihenkilölle, nimittäin toimitusjohtajalle, joka lähinnä johtokunnan silmälläpidon alaisena hoitaa vaivaishoidon toimintaa.

Avustusasiain käsittelyyn nähden tehtiin 1913 vuoden alussa se muutos, että aikaisemmin sitä tarkoitusta varten asetetun n. s. valmistusvaliokunnan sijaan, joka oli useana vuonna valmistellut nämä asiat, asetettiin neljä piirihallitusta, joiden, kukin käsittäen kolmen tarkastuspiirin puheenjohtajat, tästälähin tuli valmistella sekä sitten vaivaishoitohallituksen tutkittavaksi ja ratkaistavaksi jättää mainitut asiat. Tämän muutoksen johdosta on avunetsijain todellisten tarpeiden selvitys käynyt paljon perusteellisemmaksi, minkä ohessa hallituksen kaikki jäsenet, kukin tarkastuspiirinsä johtajina, ovat tehokkaammin ja henkilökohtaisemmin ottaneet osaa vaivaishoitotyöhön.

Kun kuitenkin piirihallituksilla, jotka yksin voivat arvostella todellisen avustuksen tarvetta kussakin eri tapauksessa, ainoastaan oli

oikeus tehdä ehdotus avustuksen antamisesta, mutta itse ratkaisuvallta oli vaivaishoitohallituksella, muodostui tämä ratkaisu tavallisesti vain piirihallitusten jo tekemäin päätösten muodolliseksi vahvistamiseksi, erittäinkin kun tuollaisia asioita saattoi kuukausittain olla lähes neljäsataa eikä vaivaishoitohallitus sentähden voinut käydä niitä perinpohjaisemmin tutkimaan, koska hallituksen oli kahdesti kuukaudessa pidettävissä kokouksissaan sen lisäksi käsiteltävä lukuisia muita vaivaishoitoasioita.

Vaivaishoitohallituksen toimivallan jakaminen esiintyi tämän johdosta epäämättömänä välttämättömyytenä, ja onkin tämä jako uudessa ohjesäännössä toimeenpantu siten, että vaivaishoitohallitus, niinkuin edellä mainittiin, päätösvaltaisena kokoontuu osin kokonaisuudessaan, osin keskushallituksena ja osin osastoittain.

Kokonaisuudessaan kokoontuu vaivaishoitohallitus tavallisesti ainoastaan kerran vuodessa, nimittäin tammikuun ensimmäisenä arkimaanantaina:

jakaakseen kaupungin tarpeelliseen määrään tarkastuspiirejä;

valitakseen kunkin tarkastuspiirin johtajan ja apulaisjohtajan sekä tarpeellisen määrän jäseniä suljetun vaivaishoidon valvontaa toimittavaan lautakuntaan;

jakautuakseen neljään osastoon, joissa kussakin on kuusi jäsentä; sekä

valitakseen vaivaishoitohallituksen varapuheenjohtajan ynnä osastojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat.

Osastohallitukset, jotka kokoontuvat kerran kuukaudessa tai tarpeen vaatiessa useammin, käsittelevät avustusasioita.

Keskushallitus kokoontuu kahdesti kuukaudessa, paitsi kesäkuukausina kerran, käsittelemään kaikkia muita vaivaishoitoasioita.

Vaivaishoitohallituksen kokoonpano on kertomusvuonna ollut seuraava:

Puheenjohtaja: professori Allan Serlachius; jäsenet: aluelääkäri V. Leontjeff, varapuheenjohtaja, kunnallisneuvos N. Kochtomow, aluelääkäri Ludvig Wetterstrand, filosofiantohtori Jenny af Forselles, isännöitsijä C. H. Fagerholm, aluelääkäri Harald Sundelius, aluelääkäri, ylimäär. professori Axel Wallgren, kansakoulunjohtajatar Sofia Streng, kunnallisen työnvälitystoimiston johtaja A. H. Karvonen, ent. kuvernööri, tod. valtioneuvos Lennart Munck, ent. prokuraattori Lorenzo Kihlman, lakitieteentohtori Antti Tulenheimo, työnjohtaja F. Nummi-vuori, varapresidentti Axel Spåre, everstiluutnantti Otto Ehrström, tohtorin leskirouva Selma Pätiälä, kaupunginkätilö H. Edelmann, filosofianmaisteri Elsa Heikel, rouva Seidi Swendelin, lääketieteenlisensiaatti Julius Frisk, pastori A. W. Kuusisto, pastori Sigurd Berglund,

lääketieteen- ja kirurgiantohtori K. E. Lindén ja rakennusmestari Wilhelm Ekman sekä varajäsenet: lakitieteenkandidaatti Einar Bööök, kansakoulunopettaja Viktor Allardt, neiti Matilda Bohm ja lääketieteenlisensiaatti K. A. Tukiainen.

Toimitusjohtaja: ent. vankilanjohtaja Bruno Breitholtz (1914).

Lastenhoidontarkastaja: ent. kuvernööri Ivar Gordie (1911).

Sihteeri: ent. lääninsihteeri Axel Th. Möller (1913). Sittenkuin sihteeri Möller oli pyynnöstä saanut virkaeron lokakuun 20 päivänä, hoiti sihteerinvirkaa vuoden loppuun hovineuvos A. Perret.

Johtajan apulainen: nuorempi lehtori Jarl Jakobsson (1913).

Kirjanpitäjä ja kassanhoitaja: kamreeri Frans Rosendahl (1909).

Kanslianjohtajat: rouva H. von Creutlein (1909) ja ylioppilas Herman Myhrberg (1909).

Vaivahoitohallituksen köyhäin silmälläpitoa varten Helsingin vaivahoidon ohjesäännön 30 §:n johdosta asetetut kaitsijat: rouvat Sigrid Amirchanjanz (1905), Adèle Stenman (1909), Sigrid Kullman (1913) ja Karin Boisman (1913), neidit Frideborg Wallin (1912), Rosa Bronck (1912), Elfride von Hippus (1913), Maria Ådahl (1913), Olli Ugglä (1913) ja Anni Lindgren (1913) sekä herrat Thure Fagerlund (1909) ja Paul Eklund (1913).

Kaitsijoista on neiti Lindgren toiminut kassanhoitajana helmikuun 1 päivästä, ja on hänen kaitsijantointaan hoitanut leskirouva Lissi Nyman.

Kirjuriapulaiset: rouvat Anna Stegman (1912), erosi syyskuun 15 p:nä, Hanna Wallin (1913), Tyyne Landén (1913), Otti Wilén (1913) ja Ester von Hertzen (1914).

Diakonissat: Alma Lundmark (1913), Olga Saraja (1913), Olga Lyytikäinen (1914) ja Anna Renfors (1914).

Rekisteritoimiston johtaja: neiti Edit Johansson (1912).

Rekisteritoimiston kirjuriapulaiset: neidit Elsa Nyman (1913) ja Elna Ekholm (1913).

Elätteelleanto-osaston kirjuriapulainen: rouva Bertha Stenman (1913).

Johtaja: everstiluutnantti Gustaf Mélar (1907), erosi kivulloisuuden tähden huhtikuun 1 p:nä, jolloin hänen seuraajakseen tuli kaartinluutnantti Walter Bergström.

Lääkäri: aluelääkäri Hj. M. Stenbäck (1912).

Saarnaaja: pastori A. W. Kuusisto (1914).

Konttoristi: herra Werner Qveflander (1914).

Konttoriapulainen: neiti Anna Grönblom (1909).

Työlaitoksen kaitsija: herra G. W. Lindroth (1892).

Yhteinen vaivahoitohallitus on kertomusvuonna kokoontunut ainoastaan kerran käsittelemään voimassa olevan vaivahoito-ohjesäännön 15 §:ssä mainittuja asioita.

Vaivahoito-
hallituksen
toimihenkilöt.

Kunnalliskoti
ja työlaitos.

Vaivahoito-
hallituksen ko-
koukset, asiain
luku y. m.

Keskushallitus on pitänyt 21 varsinaista ja 2 ylimääräistä kokousta sekä niissä käsitelty 1,819 asiaa, joista 665 on ollut toimitusjohtajan, 278 lastenhoidontarkastajan, 601 sihteerin ja 275 suljetun vaivahoidon lautakunnan valmistelemina.

Osastoista on I ja II osastolla ollut kumpaisellakin 21, III osastolla 22 ja IV osastolla 20 kokousta. Osastojen käsittelemistä kaikkiaan 3,086 asiasta on I osasto käsitellyt 668, II osasto 621, III osasto 941 ja IV osasto 856 asiaa.

Vaivaishoitohallituksen lähettämien kirjelmien luku oli 1,993, toimitusjohtajan lähettämien taas 280.

Taulusta 1 saa yleiskatsauksen vaivaishoitohallituksen molempain kansliain, Aleksanterinkadun 1:ssä ja Sörnäsissä Pengerkadun 5:ssä olevain toimintaan. Näissä kanslioissa käsiteltyjen asiain luku oli — paitsi edellä mainittuja — 54,481.

Tarkastuspiirit.

Suoranaista avustusta nauttivain sekä kaupunkiin elätteelle annettujen köyhäin silmälläpitoa varten on kaupunki Helsingin vaivahoidon voimassa olevan ohjesäännön 15 §:n mukaan samoin kuin aikaisemminkin ollut jaettuna tarkastuspiireihin, joista kukin on ollut kahden hallituksenjäsenen valvonnan alaisena. Nämä tarkastuspiirit, lukuun 12, ovat olleet seuraavat:

1:nen piiri: I, II, III ja VIII kaupunginosa sekä Yrjönkadun itäpuoliset seudut IV ja V kaupunginosa. Johtaja: kunnallisneuvos N. Kochtomow, asunto: Bulevardinkatu 22; apulaisjohtaja: lääketieteen- ja kirurgiantohtori K. E. Lindén, asunto: Bulevardinkatu 13.

2:nen piiri: VII ja IX kaupunginosa sekä Tehtaankadun eteläpuolella sijaitseva VI kaupunginosa. Johtaja: filosofianmaisteri Elsa Heikel, asunto: Puistokatu 3; apulaisjohtaja: everstiluutnantti Otto Ehrström, asunto: Konstantininkatu 9.

3:s piiri: Sepän- ja Merimiehenkadun välinen VI kaupunginosa. Johtaja: prokuristi C. F. Fagerholm, asunto: Hietalahdenkatu 8; apulaisjohtaja: lakitieteen tohtori Antti Tulenheimo, asunto: Yrjönkatu 27.

4:s piiri: muut V ja VI kaupunginosan alueet sekä Vladimirkadun eteläpuolella sijaitseva IV kaupunginosa. Johtaja: prokuraattori Lorenzo Kihlman, asunto: Korkeavuorenkatu 19; apulaisjohtaja: työjohtaja Fridolf Nummivuori, asunto: Mikonkatu 15.

5:s piiri: Vladimirkadun pohjoispuolinen sekä Lapinlahdenkadun ja Malminrinteen eteläpuolinen IV kaupunginosa. Johtaja: kansakoulunjohtajatar Sofia Streng, asunto: Yrjönkatu 23; apulaisjohtaja: pastori Sigurd Berglund, asunto: Pitkänsillanranta 17 C.

6:s piiri: muut IV kaupunginosan alueet sekä Töölö ja Meilans.

Johtaja: ylimäär. professori Axel Wallgren, asunto: Ruusulankatu 14; apulaisjohtaja: rouva Seidi Swendelin, asunto: Siltavuorenkatu 6.

7:s piiri: Lönnrotkadun kaakkoispuolinen sekä Viidennen linjan ja Haapaniemenkadun lounaispuolinen X ja XI kaupunginosa. Johtaja: aluelääkäri V. Leontjeff, asunto: It. viertotie 13; apulaisjohtaja: kaupunginkätilö H. Edelmann, asunto: Siltasaarenkatu 6.

8:s piiri: Lönnrotkadun luoteispuolinen ja Flemingkadun länsipuolinen XI kaupunginosa. Johtaja: filosofiantohtori Jenny af Forselles, asunto: Korkeavuorenkatu 8; apulaisjohtaja: lääketieteenlensiaatti Julius Frisk, asunto: Erottaja 4.

9:s piiri: muut XI kaupunginosan alueet, Vaasankadun eteläpuolinen XII kaupunginosa sekä Vilhovuoren- ja Haapaniemenkadun välinen X kaupunginosa. Johtaja: aluelääkäri Ludvig Wetterstrand, asunto: It. viertotie 5; apulaisjohtaja: rakennusmestari Wilhelm Ekman, asunto: Lapinlahdenkatu 13.

10:s piiri: Vaasan- ja Viipurinkadun välinen XII kaupunginosa sekä Vilhovuorenkadun pohjoispuolinen X kaupunginosa. Johtaja: aluelääkäri Harald Sundelius, asunto: It. Viertotie 32; apulaisjohtaja: tohtorinleskirouva Selma Pätiälä, asunto: Kasarminkatu 38.

11:s piiri Fredrikseri ja Huopalahti, Viipurinkadun pohjoispuolinen XII kaupunginosa sekä Vallila. Johtaja: todellinen valtioneuvos Lennart Munck, asunto: Eläintarhan huvila 11; apulaisjohtaja: varapresidentti Axel Spåre, asunto: Kruunuvuorenkatu 3.

12:s piiri: Hermannin, Toukola ja Vanhakaupunki. Johtaja: kunnallisen työnvälitystoimiston johtaja A. H. Karvonen, asunto: P. Rautatienkatu 15; apulaisjohtaja: pastori A. V. Kuusisto, asunto: Kirkonrinne 2.

Keskushallitukseen, jona Helsingin vaivahoidon voimassa olevan ohjesäännön 16 §:n mukaan ovat, paitsi vaivahoitohallituksen puheenjohtajaa, osastojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä kaksi suljetun vaivahoidon lautakunnan jäsentä, ovat kuuluneet seuraavat jäsenet, nimittäin: prokuraattori Lorenzo Kihlman, ylimäär. professori Axel Wallgren, aluelääkärit V. Leontjeff ja Harald Sundelius, everstiluutnantti Otto Ehrström, lakitieteen tohtori Antti Tulenheimo, filosofiantohtori Jenny af Forselles, kunnallisen työnvälitystoimiston johtaja A. H. Karvonen, isännöitsijä C. F. Fagerholm sekä kunnallisneuvos N. Kochtomow ensimmäisestä osastosta, koska mainitun osaston varapuheenjohtaja evertiluutnantti O. Ehrström suljetun vaivahoidon lautakunnan varapuheenjohtajana käytti istunto- ja puhevaltaa keskushallituksessa.

Osastot, lukuaan neljä, ovat kertomusvuonna olleet kokoonpanutuina seuraavasti:]

ensimmäiseen osastoon kuuluivat ensimmäisen, toisen ja neljännen

tarkastuspiirin johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana prokuraattori L. Kihlman ja varapuheenjohtajana everstiluutnantti O. Ehrström;

toiseen osastoon kuuluivat kolmannen, viidennen ja kuudennen tarkastuspiirin johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana professori A. Wallgren ja varapuheenjohtajana lakitieteentohtori A. Tulenheimo;

kolmanteen osastoon kuuluivat seitsemännen, kahdeksannen ja yhdenneentoista tarkastuspiirin johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana aluelääkäri V. Leontjeff ja varapuheenjohtajana filosofiantohtori Jenny af Forselles;

neljänteen osastoon kuuluivat yhdeksännen, kymmenennen ja kahdenneentoista tarkastuspiirin johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana aluelääkäri Harald Sundelius ja varapuheenjohtajana johtaja A. H. Karvonen.

Suljetun vaivashoidon lautakunta.

Suljetun vaivashoidon lautakuntaan, jonka tehtävänä on lähinnä valvoa kunnalliskotia ja siihen yhdistettyjä laitoksia, ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: isännöitsijä C. F. Fagerholm, puheenjohtajana, everstiluutnantti O. Ehrström, varapuheenjohtajana, tohtorinleskirouva S. Pätiälä, tohtori K. E. Lindén ja pastori A. V. Kuusisto.

Vapaaehtoiset köyhäinkatsoijat.

Toisessa, neljännessä ja kahdeksannessa tarkastuspiirissä on ollut käytännössä muodosteltu Elberfeldin-järjestelmä vapaaehtoisine köyhäinkatsojineen (huoltajineen). Näiden kanssa on piirinjohdaja pitänyt kokouksia neuvotellakseen ja keskustellakseen turvattien hoidosta ja silmälläpidosta. Seuraavat henkilöt ovat olleet vapaaehtoisina köyhäinkatsojina:

toisessa tarkastuspiirissä, jota on johtanut filosofianmaisteri Elsa Heikel: rouvat Emelie Alleen, Anna Lindberg, E. Salomaa, Signe Chryscinicz ja Saimi Kivekäs, neidit Hanna Lilius, Sigrid Leinberg, Alice Hallonblad, A. Charpentier, Anna Florell, Evi Lindeqvist, Tyne Parkkanen ja Elli Johansson sekä herra Gunnar Carlsson;

neljännessä tarkastuspiirissä, jota on johtanut prokuraattori L. Kihlman: rouvat Ida Kihlman, Fredrika Nyman, Elli Castrén, Aina Gordie, Mimmi Heimbürger, Agda Wasastjerna ja E. Norrmén, neidit Ester Heikel, Elsa Olin, Helga Montin, Hilda Winqvist ja Hilda Grönblad sekä herrat V. Heikel, J. Nummelin ja W. Holmberg;

kahdeksannessa tarkastuspiirissä, jota on johtanut filosofiantohtori Jenny af Forselles: rouvat Hanna Grenman, Augusta Blåfield, Emelie Alleen, Olga Relander ja Julia von Gerich sekä neidit Hanna Boisman, Olga Hedman, Hedvig Poppius, Agnes Widerholm, Constance Hedman, E. Nylander, Ellinor Dordette, Matilda Bohm, Sigrid Buur ja Anna Juselius.

Vaivahoitohallituksen toimesta hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista on ollut:

Avustettujen
koko luku-
määrä.

	1915.	1914.	1913.	1912.	1911.
a) Kunnalliskotiin otettuja	1,184	781	975	1,449	1,386
b) Elätteelle annettuja	918	966	823	847	717
c) Kotonaan suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	1,828	1,803	2,077	1,762	1,534
d) Kunnalliskodista erillään olevissa mielisairaloissa ja turvalaitoksissa hoidettuja	816	330	315	60	61
e) Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa hoidettuja.....	2,319	786	770	240	209
f) Lahjoitusrahastojen koroista avustusta nauttivia.....	92	92	92	84	88
Yhteensä	7,157	4,758	5,052	4,442	3,995

Suoranaista avustusta kotonaan saaneista köyhistä oli:

Suoranaiset
avustukset.

	1915.	1914.	1913.	1912.	1911.
a) Henkilöitä, jotka 17 p:nä maaliskuuta 1879 annetun arm. asetuksen 2 §:n mukaan ehdottomasti olivat oikeutetut vaivahoitoon	1,039	943	1,300	1,131	971
b) Puutteenalaisia henkilöjä, jotka eivät ehdottomasti olleet oikeutettuja vaivahoitoon	789	860	777	631	563
Yhteensä	1,828	1,803	2,077	1,762	1,534

Helsingin kaupungin vaivahoidon kustannuksella hoidettiin vuonna 1915 alempana mainituissa laitoksissa tai turvakodeissa seuraava henkilömäärä:

Erinäisissä
laitoksissa
hoide-
tut.

Kivelän mielisairaalassa ja Greijuksen lisäsairaalassa	567
Helsingin kaupungin mielisairaalassa Nickbyssä sekä elätteelle annettuja mielenvikaisia Sipoossa	196
Lapinlahden mielenvikaisten keskuslaitoksessa	5
Pitkänniemen	4
Niuvanniemen	2
Seilin	19
Käkisalmen	14
Räckhalsin kaatuvatautisten kodissa	5
Vaajasalon	1
Helsingin sokeain miesten työkoulussa	3
Yhteensä	816

¹⁾ Ottamatta lukuun avunsaajain perheitä (miestä tai vaimoa ja lapsia).

Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa hoidetut.

Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa Helsingin vaivashoidon kustannuksella hoidettujen henkilöiden lukumäärä oli:

Yleisen sairaalan eri osastoilla	224
Marian " " "	1,235
Kivelän sairaalan yleisellä osastolla.....	631
Humalistou sairaalassa	199
Helsingin sairaskodissa	8
Muissa sairaaloissa	22
	Yhteensä 2,319

Lahjoitusrahastojen koroilla avustetut.

Erinäisten vaivashoidolle lahjoitettujen, rahatoimikamarin hoitamien rahastojen korot on vaivashoitohallitus jakanut 92 henkilön kesken, jotka maksunosoituksilla ovat rahatoimikonttorista nostaneet heille myönnettyt osuudet.

Nämä korkovarot on jaettu seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa 1915 korkoa:

Aleksandran rahastosta	Smk.	200:—
Wilhelm Elgin rahastosta	»	633: 75
Gustaf Hanellin rahastosta	»	325: 95
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta	»	689: 10

Toukokuussa 1915 korkoa:

Carl Sierckenin rahastosta	»	172: 25
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastoista	»	892: 15

Lokakuussa 1915 korkoa:

Maria Bergmanin rahastosta	»	615: 29
----------------------------------	---	---------

Joulukuussa 1915 korkoa:

Adolf Fredrik Sierckin rahastosta	»	430: 70
Elsa Maria Lampan rahastosta	»	674: 50
Lisette Gardbergin rahastosta	»	61: 50
W. J. E. Westzyntiuksen rahastosta.....	»	1,285: 95
W. Wavulinin rahastosta	»	922: 95
Emma Grefbergin rahastosta	»	1,599: 65

Sitä paitsi jaettiin:

W. Wavulinin haudanhoito-apurahastosta	»	300:—
--	---	-------

Yhteensä Smk. 8,803: 74

Kun niistä yhteensä 13,000 markan määrärahoista, mitkä kaupunginvaltuusto joulukuussa 1913 ja huhtikuussa 1914 vallitsevan työnpuutteen johdosta myönsi jaettavaksi avustuksina työttömäin perheille, oli 1914 vuoden päättyessä jäljellä Smk. 3,232:81, anoi vaivaishoitohallitus kaupunginviranomaisilta lupaa saada jatkuvan työnpuutteen johdosta siirtää viimeksi mainitusta rahamäärästä 3,000 markkaa vuoteen 1915 avustusten jakamiseksi mainittuna vuonna. Tähän anomukseen ei kuitenkaan myönnytty, vaan osoitti kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan uuden 3,000 markan määrärahan puheena olevaan tarkoitukseen vaivaishoitohallituksen jaettavaksi samaten kuin edellisenäkin vuonna. Vaivaishoitohallituksen aikaisemmin tarkoitusta varten asettama komitea on kertomusvuonna pitänyt 24 kokousta ja käsitellyt 214 avustusasiaa sekä jakanut avustuksina, pääasiassa luontoisavustuksina, Smk. 2,628:29.

Avustuksia työttömille.

Henkilöitä, jotka vaivaishoitohallitus syystä tai toisesta oli antanut poliisin toimeksi noutaa, oli 1,649. Näistä otettiin työlaitokseen 64. Kuvernööriltä on anottu laiminlyöneiden perheenelättäjien etsimistä kuulutuksella.

Poliisilla noudetut henkilöt.

Henkilöitä, joita toimitusjohtaja on vaivaishoitohallituksen puolesta poliisin pyynnöstä varottanut joutilaisuuden, kerjäämisen y. m. johdosta, oli 1,866, niistä 731 miestä ja 1,135 naista. Kuvernöörin käsiteltäviksi suositeltiin 5 miestä ja 5 naista.

Annettua varo-
tuksia.

Seuraava taulu osoittaa maksuvelvollisten valvontatyön kehityksen:

Annettujen avustusten korvaus.

V u o n n a.	Korvausta kertynyt Smk.	Maksuvelvollisia elättäjiä koskevia päätöksiä.	Poliisille annettuja kirjallisia noutopyyntöjä.
1911.....	1) 6,083 85	145	130
1912.....	1) 5,684 41	181	198
1913.....	8,702 37	273	394
1914.....	14,071 12	603	1,040
1915.....	29,296 44	649	1,649

1) Summa oli pääasiallisimmin mielenvikaisten hoitolaitokseen otettujen henkilöiden puolesta suoritettuja maksuja, joka laitos nyttemmin kuuluu terveydenhoitolautakunnan alaisiin.

Vaivashoidon
tulot ja menot.

Seuraava laskelma osoittaa vaivashoidon tulot ja menot
vuonna 1915:

	Smk.	p:ää	Smk.	p:ää
Tulot.				
Kassasäästö vuodelta 1914	—	—	666	42
Tuloja kunnalliskodista	46,164	71		
» työlaitoksesta	53,763	47		
Korvausta köyhään ylläpidosta.....	94,198	09	194,126	27
Nostettu rahatoimikonttorista	—	—	778,200	—
Juoksevan tilin korkoa.....	—	—	398	23
Kaupungin laitosten hyväksymistä laskuista	—	—	405,245	05
Yhteensä Smk.	—	—	1,378,635	97
Menot.				
<i>1. Vaivashoitohallitus.</i>				
Palkkaukset	57,680	—		
Vaivashoitohallituksen jäsenten palkkiot.....	7,590	—		
Kaupungissa olevain kaitsijain ja vakinaisten maa- seutuasiamiesten palkkiot	19,715	50		
Tarkastusmatkain korvaus	1,989	15		
Raitioteiden vuosikortit.....	800	—		
Virkaloman aikainen palkkio.....	775	—		
Valaistus.....	471	23		
Polttoaineet	1,196	20		
Vedenkulutus	16	77		
Tarverahat, siivoaminen y. m.	5,999	83		
Painatuskulut	2,000	—		
Arvaamattomat menot	4,767	81	103,001	49
<i>2. a) Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset. (yhteiset kustannukset)</i>				
Palkkaukset	26,286	—		
Lääkkeet	6,587	89		
Erinäiset sisustus- ja tasoitustyöt.....	2,092	23		
Maanviljelys	3,273	34		
Kirjasto	1,000	—	39,239	46
<i>2. b) Kunnalliskoti.</i>				
Palkkaukset	7,600	—		
Virkaloman aikainen palkkio.....	414	33		
Vaatetus.....	16,932	06		
Ruoka	108,155	07		
Kalusto	16,751	45		
Tarveaineet	4,567	56		
Polttoaineet	50,734	26		
Valaistus	6,749	80		
Siirto	211,904	53	142,240	95

	Smk.	p:ää	Smk.	p:ää
Siirto	211,904	53	142,240	95
Vedenkulutus	6,704	11		
Kaurat, heinät, silain kunnossapito y. m.	7,721	79		
Korjaustyöt	3,440	80		
Utteruusrahat	6,434	40		
Sekalaiset menot	19,943	83	256,649	46
<i>2 c). Työlaitos.</i>				
Palkkaukset	9,840	—	}	
Virkaloman aikainen palkkio	—	—		
Polttoaineet	5,893	—		
Valaistus	743	90		
Vedenkulutus	70c	—		
Ruoka	37,149	50		
Vaatetus	7,986	33		
Tarveaineet	48,908	26		
Kalusto ja työkalut	2,197	75		
Utteruusrahat	4,791	—	}	
Korjaustyöt	921	10		
Sekalaiset menot	2,309	46	121,500	30
<i>2 d). Lastenkoti.</i>				
Palkkaukset	4,307	50		
Virkaloman aikainen palkkio	250	—		
Vaatetus	3,479	28		
Ruoka	16,284	77		
Polttoaineet	1,977	25		
Valaistus	435	28		
Vedenkulutus	—	—		
Kalusto	1,687	67		
Lääkkeet	1,200	01		
Sekalaiset menot	3,418	29	33,120	05
<i>3. Laitoksesta erillään olevien köyhien avustaminen.</i>				
Elänteellearokustannukset	154,985	21		
Sairaanhoitokustannukset	194,127	34		
Mielisairaiden hoitokustannukset	257,205	40		
Lääkkeet	16,953	55		
Suoranaisia avustuksia				
a) vaivashoitoon ehdottomasti oikeutetuille henkilöille	148,384	59		
b) puutteenalaisille, jotka eivät ehdottomasti ole oikeutettuja vaivashoitoon	46,399	12	818,055	21
Siirto	—	—	1,371,565	97

		Smk.	p:ää	Smk.	p:ää
		—	—	1,371,565	97
<i>4. Sekalaista.</i>					
Hautauskuluja		—	—	4,374	99
<i>Kaupunginvaltuuston käyttövarat.</i>					
Työttömäin perheiden avustamiseksi		—	—	2,628	29
		Smk.	—	1,378,569	25
Kassasäästö vuoteen 1916		—	—	66	72
Yhteensä Smk.		—	—	1,378,635	97

Menot verrattuina määrärahoihin.

Seuraava taulu osoittaa määrärahaain ja menojen välisen eron vuonna 1915:

	Määrärahat (ynnä lisämäärärahat).	Tilien mukaiset menot.	Määrärahoja ylitetty.	Määrärahoja säästynyt.
Vaivaishoitohallitus	105,080 —	103,001 49	— —	2,078 51
Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset	44,436 —	39,239 46	— —	5,196 54
Kunnalliskoti	273,993 —	256,649 46	— —	17,343 54
Työlaitos	129,089 50	121,500 30	— —	7,589 20
Lastenkoti	34,734 —	33,120 05	— —	1,613 95
Elänteelleantokustannukset	155,000 —	154,985 21	— —	14 79
Sairaanhoitokustannukset	200,000 —	194,127 34	— —	5,872 66
Mielisair. hoitokustannukset	260,000 —	257,205 40	— —	2,794 60
Lääkkeet	17,000 —	16,953 55	— —	46 45
Suoranaiset avustukset	225,000 —	194,783 71	— —	30,216 29
Hautauskulut	4,800 —	4,374 99	— —	425 01
Työttömäin avustukset	3,000 —	2,628 29	— —	371 71
Yhteensä Smk.	1,452,132 50	1,378,569 25	— —	73,563 25

Vuoden 1915 menosäännön mukaan oli vaivaishoitoa varten osoitettu kaikkiaan Smk. 1,407,932: 50, josta määrästä kuitenkin kaupunkilähetys käytti 36,500 markkaa työlaitostensa y. m. voimassapitoon ja pelastusarmeija 10,000 markkaa pelastustyöhönsä. Vaivaishoidon menoihin oli siten käytettävänä Smk. 1,361,432: 50.

Edellä mainitun, vuosirahasääntöön merkityn rahamäärän lisäksi on kaupunginvaltuusto niiden summain suorituksiksi, joilla vaivais-
hoitohallitus oli laskenut ylittävänsä eräät menoerät, käyttövaroistaan
osoittanut 87,700 markkaa sekä työttömäin avustamiseksi 3,000 markkaa.

Niinkuin edellä olevasta taulusta näkyy, oli vuonna 1915 menoja
Smk. 1,378,569:25, jota vastoin määrärahoja (lukuun ottamatta lisä-
määrärahoja) oli ainoastaan Smk. 1,361,432:50. Menot ylittivät siis
määrärahasumman Smk:lla 17,136:75.

Vaivaihoidon hallinnosta selkoa tehdessä on myös otettava huo-
mioon muiden kuntain ja yksityishenkilöjen, huolimattomain perheen-
isäin ja muiden yksityisten elatusvelvollisten suorittamat apumaksut
sekä korvaukset, jotka valtio on suorittanut maaliskuun 17 p:nä
1879 annetun arm. asetuksen 28 §:n perusteella, samoin kuin tulot
työ- ja vaivaistalosta, ja oli mainittuja tuloja vuonna 1915 Smk.
194,126:27 vastaavan määrän vuonna 1914 ollessa Smk. 174,706:01.

Kun tässä edellä luetelluista vaivaishoitomenoista, kaikkiaan
Smk:sta 1,378,569:25, vähennetään vastamainitut tuloerät, Smk. 194,126:27,
huomataan, että kunnan todelliset vaivaishoitomenot vuonna 1915 oli-
vat Smk. 1,184,442:98.

Vertailun vuoksi mainitaan kunnan todelliset vaivaishoitomenot
5-vuotiskautena 1911—15:

1915.....	Smk.	1,184,442:98
1914.....	»	1,102,356:38
1913.....	»	1,075,752:54
1912.....	»	642,035:23
1911.....	»	587,545:83

Vertaillessa budjetin sekä tulo- että menopuolta 1915 vuoden
todellisiin tuloihin ja menoihin havaitsee määrärahoista säästyneen
Smk. 19,126:27, jota vastoin menot ylittävät budjetissa lasketut määrät
Smk:lla 17,136:75. Jos ylittävä menomäärä vähennetään tulojen yli-
jäämästä, syntyy vaivaihoidon budjetissa säästöä Smk. 1,989:52.

Seuraava taulu osoittaa eri menojen välisen erotuksen vuosina 1914 ja 1915:

	Menoja.		Lisään-	Vähennys
	1915	1914	nys	
			vuonna 1915 verrat-	
			tuna 1914 vuoden	
			menoihin.	
Vainvaishoitohallitus	103,001 49	92,229 21	10,772 28	— —
Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset	39,239 46	307,036 14	21,972 83	— —
Kunnalliskoti	256,649 46			
Lastenkoti	33,120 05			
Työlaitos	121,500 30	135,432 03	— —	13,931 73
Elätteelleantokustannukset	154,985 21	117,998 07	36,987 14	— —
Sairaanhoitokustannukset	194,127 34	198,395 07	— —	4,267 73
Mielenvik. hoitokustannukset ..	257,205 40	212,265 39	44,940 01	— —
Lääkkeet	16,953 55	12,490 85	4,453 70	— —
Suoranaiset avustukset	194,783 71	184,892 88	9,890 83	— —
Hautauskulut	4,374 99	4,999 40	— —	624 41
Työttömäin avustukset	2,628 29	9,767 19	— —	7,138 90
Työttömäin avustuksien jakami- nen	— —	1,047 16	— —	1,047 16
Vainvaishoidon arkiston kuntoon- pano	— —	500 —	— —	500 —
Yhteensä Smk.	1,378,569 25	1,277,062 39	129,016 79	27,509 93

Lastenhoidon
toimittaminen.

Vainvaishoitohallituksen asiana olevaa lastenhoitoa on samoin kuin tähänkin asti toimittanut lastenhoidontarkastaja, joka on keskushallituksen kokouksissa esitellyt kaikki tätä erikoisalaa koskevat kysymykset.

Sen ohessa on kaikissa niissä tapauksissa, joissa lastenhoitoa koskevat asiat ovat asianomaisen elättäjän kyvyttömyyden johdosta täyttää hoitovelvollisuutensa olleet osastohallituksen käsiteltäviä, alustavasti hankittu lastenhoidontarkastajan lausunto.

Toimenpiteet, joihin tämän johdosta on ryhdytty, ovat olleet seuraavat:

	Tapauk- sia.
Suoranaista avustusta vanhemmille kotonaan	4
Annettu elätteelle yksityiseen perheeseen	31
Otettu kunnan lastenkotiin	81
» väliaikaisesti kasvatuslautakunnan poikain vastaanotto- kotiin	32

	Tapauk- sia.
Otettu väliaikaisesti kaupunkilähetyksen tyttöjen vastaanotto- kotiin	27
Sijoitettu muuhun lastenhoitolaitokseen	11
Siirretty kasvatustalouden hoitoon	3
Myönnetty yksityishenkilölle lapsenhoitoapua, kun vanhemmat ovat lyhyemmän aikaa olleet kykenemättömät lapsiaan hoita- maan	42
Ilmoitettu poliisille tarpeelliseksi havaitun tutkinnon toimittami- seksi	1
Ei ole aiheuttanut muuta toimenpidettä	10
	Yhteensä 242

Niinkuin edellä olevasta näkyy, on vaivaishoitohallituksen täytynyt yhä edelleen, melko suureksi haitaksi kasvatustaloudelle ja sen toiminnalle, varsin huomattavassa määrässä käyttää sekä omaansa että lautakunnan käytettävänä olevaa kaupunkilähetyksen vastaanotto-
kotiä. Tämä on, niinkuin edellisessä kertomuksessa on huomautettu, johtunut siitä, että nykyinen lastenkoti on sijoitettuna kaupungin ulko-
puolelle Oulunkylään, missä kouluikäisille ja lukukauden varrella huostaan otetuille lapsille ei voida hankkia kouluopetusta, sekä siitä että siellä on vaikea hankkia tilaa puheena olevan ikäisille eri suku-
puolta oleville lapsille.

Lastenrekisterissä, joka laadittiin vuonna 1912 ja käsittää kaikki vaivaishoitohallituksen huostaan otetut lapset, oli 1915 vuoden alussa 1,536 henkilöselvitystä. Vuoden varrella tuli lisää 252 uutta selvitystä, joten niitä vuoden päättyessä oli kaikkiaan 1,788.

Lähteviä kirjeitä oli vuoden varrella 221.

Elänteelle annettuihin nähden vuoden varrella tapahtuneet muu-
tokset käyvät selville seuraavasta taulusta: Elänteelleanto.

	Kaupungissa.		Maaseudulla.		Yhteensä.	
	Aikui- sia.	Lap- sia.	Aikui- sia.	Lap- sia.	Aikui- sia.	Lap- sia.
Vuoden alussa elätteellä olevia....	10	209	80	541	90	750
Vuoden varrella elätteelle annet- tuja	1	51	31	117	32	168
Vuoden varrella oli elätteellä	11	260	111	658	122	918
Näistä poistui:						
Siirrettyinä toiselle elätteelleanto- alueelle	—	16	1	14	1	30
Vanhempain tai omaisten ottamina hoitoonsa	—	10	—	18	—	28
Toisen kunnan ottamina hoitoonsa	—	1	—	—	—	1
Kasvatuslautakunnan ottamina hoi- toonsa	—	3	—	6	—	9
Työkykyisiksi tulleina	—	14	—	32	—	46
Otettuina kunnalliskotiin, kunnan lastenkotiin tai muuhun laitokseen	4	14	8	10	12	24
Kuoleman kautta	—	4	1	7	1	11
Yhteensä vuoden varrella poist.	4	62	10	87	14	149
Vuoteen 1916 oli jäljellä	7	198	101	571	108	769

Maaseudulle elätteelle annettujen ryhmittyminen eri paikkakuntain kesken näkyy seuraavasta taulusta:

Elätteelleantoalue.	Jäljellä v:ltä 1914.		Vuonna 1915 lisäksi tulleita.		Vuonna 1915 poistettuja.		Jäljellä v:een 1916.	
	Aikui- sia.	Lap- sia.	Aikui- sia.	Lap- sia.	Aikui- sia.	Lap- sia.	Aikui- sia.	Lap- sia.
Espoo	2	75	1	9	—	14	3	70
Kirkkonummi	10	69	—	5	4	11	6	63
Siuntio.....	4	53	2	4	—	2	6	55
Vihti.....	8	37	—	22	2	6	6	53
Helsingin pit.	3	53	1	16	—	9	4	60
Tuusula	1	49	—	24	—	9	1	64
Nurmijärvi.....	3	3	—	—	3	3	—	—
Sipoo	2	40	1	3	—	7	3	36
Janakkala	—	10	—	9	—	1	—	18
Muut kunnat ¹⁾	47	152	29	28	4	28	72	152
Yhteensä	80	541	34	120	13	90	101	571

¹⁾ Näillä tarkoitetaan kuntia, joihin ei ole asetettu erityisiä asiamiehiä, vaan silmälläpitoa toimittaa asianomainen vaivahoitoviranomainen.

Paikallisasiamiehinä edellä mainituilla elätelleantoalueilla ovat vuoden varrella toimineet:

Kirkkonummella: rouva Hildur Sundqvist.

Espoossa: neiti Anna Bergström (naimisissa, nyttemmin rouva Charpentier).

Siuntiossa: neiti Victoria Boxström.

Vihdissä: neiti Frieda Gräsbeck, joka tammikuun 1 päivänä tuli 1914 vuoden päättyessä eronneen neiti Emmy Lindbergin sijaan.

Helsingin pitäjässä: rouva Maria Ekholm.

Tuusulassa: neiti Siina Helenius.

Sipoossa: sairaanhoitajatar neiti Agnes Lindén.

Janakkalassa: rouva Zaida Einola.

Vuoden varrella on asiamiehentoimi yhdellä aikaisemmalla elätelleantoalueella, nimittäin Nurmijärvellä, lakkautettu. Vaivahoitohallitus oli nimittäin sitä mieltä että, kun mainitulla alueella oli vuoden alussa elätteellä ainoastaan 3 aikuista henkilöä ja 3 lasta, kävivät erityisen asiamiehen toimittaman silmälläpidon kustannukset liian kalliiksi, minkätähden, sittenkuin Nurmijärven vaivahoitohallituksen kanssa oli sovittu, että tämä ottaisi mainitun silmälläpidon huolekseen, toimi lakkautettiin.

Kun sodan aikaansaama elantokustannusten kohoaminen 1914 vuoden jälkipuoliskolla ja 1915 vuoden alussa oli niissä henkilöissä, jotka olivat ottaneet elättääkseen vaivahoitohallituksen heidän huostaansa antamat lapset, herättänyt vakavia huolia lasten tyydyttävästä elatuksesta ja vaatettamisesta, aiheutti tämä hoitajain puolelta sekä lukuisia maksujen korotusvaatimuksia että myös monia irtisanomisia. Vaivahoitohallitus, joka ei voinut kieltää näiden esitettyjen vaatimusten oikeutusta, katsoi sentähden tarpeelliseksi maaliskuun 1 päivänä pitämässään kokouksessa korottaa kaikkia elätelleantomaksuja keskimäärin 2 markalla kuukaudessa.

Vuoden varrella on kaikki maaseudulla olevat elätelleantoalueet tarkastanut, paitsi asianomaista asiamiestä, jonka on velvollisuus vähintään neljästi vuodessa toimittaa kunkin kasvattikodin tarkastus, lastenhoidontarkastaja. Hänen vaivahoitohallitukselle antamistaan tarkastuskertomuksista on käynyt selville, että hoitoa vastaan ei ole esiintynyt huomattavampia muistutuksia. Missä vähäisiä puutteellisuuksia on ilmaantunut, on ne poistettu lastenhoidontarkastajan toimesta. Kasvattikodista toiseen on lapsia muutettu verraten harvakuusissa tapauksissa.

Myöskään lasten hoito kaupunkiin sijoitetuissa kasvattikodeissa,

joiden valvonta on ollut lastenhoidontarkastajan henkilökohtaisena velvollisuutena, ei ole aiheuttanut sanottavia muistutuksia.

Kun lastenhoidontarkastaja kuitenkin oli vaivashoitohallitukselle ilmoittanut, että se kaupungissa olevain kasvattilasten valvonta, minkä hän on yksinään ehtinyt toimittaa, on sen rajoitetun ajan johdosta, minkä hän on kansliatehtäviltään voinut siihen käyttää, ollut aivan riittämätön, katsoi vaivashoitohallitus asian edun vaativan kuluvan vuoden menosääntöön merkitsemään 1,500 markkaa palkaksi tarkastusapulaiselle, jonka tuli avustaa lastenhoidontarkastajaa kaupungissa olevain kasvattikotien valvonnassa. Tämän määrärahan kaupunginvaltuusto hyväksyikin mainitun menosäännön vahvistaessaan.

Äggelbyu lastenkoti.

Lastenkodissa, joka edelleen on sijoitettu Äggelbyn kartanoon, ei hallintoon, sisäiseen hoitoon eikä valvontaan nähden ole vuoden varrella tapahtunut muutoksia. Lastenkodin palveluksessa olevassa palkatussa henkilökunnassa ei myöskään ole muutoksia tapahtunut.

Paitsi kodissa esiintyviä tavallisia töitä on siellä valmistettu seuraavat ompelutyöt osin käytettäväksi kodissa ja osin niiden lasten tarpeisiin, jotka sieltä on annettu elänteelle yksityiskoteihin, nimittäin:

Hursteja, isoja	14 kpl.	Lapsen kaapuja	150 kpl.
» lasten	130 »	Esiliinoja, isoja	30 »
Pieluksen päällisiä	8 »	» lasten	233 »
Lasten aluspatjoja	10 »	Poikain pukuja, villasia	2 »
Pojan paitoja	136 »	Pyyheliinoja	130 »
Tytön paitoja	210 »	Pikkulapsen paitoja	100 »
Pojan flanellipukuja	25 »	Yöpaitoja	6 »
» tvillipukuja	75 »	Housuja tvillistä	31 paria
Naisten hameita	7 »	Vuodeutimia	14 kpl.
Hamosia ginghamista	109 »	Lapsen röijyjä flanellista	120 »
» puolivillasesta	43 »	Kappoja taskukankaasta	3 »
Lapsen housuja printers	173 par.	Mattoja purjekankaasta	6 »
» » flanellista	134 »	Pöytäliinoja vohvelikank.	1 »
Poikain alushousuja	100 »	» , pieniä	8 »
Lasten päällystakkeja	82 kpl.	Leukalappuja vohvelik.	50 »
Alushameita printersistä	42 »	Pesulappuja	50 »
» flanellista	51 »	Nenäliinoja	600 »
Alusliivejä printersistä	118 »	Vuodepeitteitä vohvelik.	7 »
» flanellista	50 »	Lapsenhattuja	250 »
Napavöitä	150 »	Lapsenmyssyjä	60 »

Tänäkin vuonna on kodissa ollut 4 naista lapsineen, joiden on toimeentulomahdollisuuksien puutteessa täytynyt turvautua vaivais-

hoidon apuun. Näiden naisten työkykyä on samoin kuin ennenkin käytetty erinäisten karkeampain taloustehtävain suorittamisessa.

Vuoden varrella on lastenkotiin otettu ja sieltä poistunut seuraava määrä lapsia:

	Äiteineen.		Äideittä.		Yhteensä lapsia.
	Pikku lapsia.	Vanhempia lapsia.	Pienten lasten osastolla.	Yleisellä osastolla	
Vuoden alussa jäljellä olevia	—	4	5	28	37
Vuoden varrella lisäksi tulleita	—	5	82	104	191
Vuoden varrella hoidettuja yhteensä	—	9	87	132	228
Näistä poistui:					
Vanhempain tai omaisten hoitoonsa ottamina.....	—	—	22	30	52
Toisen kunnan hoitoonsa ottamina	—	—	2	7	9
Kasvatuslautakunnan hoitoonsa ottamina	—	—	—	—	—
Elänteelle annettuina	—	—	16	44	60
Toiseen laitokseen otettuina	—	2	—	5	7
Sairaalaan otettuina	—	1	31	12	44
Kuoleman kautta	—	—	4	—	4
Yhteensä poistuneita	—	3	75	98	176
Jäljellä vuoteen 1916	—	6	12	34	52

Hoidokkien vaihtuminen lastenkodissa oli seuraava:

Terveysolot lastenkodissa.

Jäljellä vuodelta 1914	37
Kotiin otettuja vuonna 1915	191
Yhteensä	228

Poistettuja vuonna 1915	176
Jäljellä vuoteen 1916	52
Yhteensä	228

Vuoden varrella kotiin otetuista lapsista oli 69 syntynyt avioliitossa, 108 avioliiton ulkopuolella ja 14 oli tuntematonta syntyperää.

Lasten terveydentila kotiin otettaessa käy selville seuraavista numerotiedoista:

Hyvä	120
Kivulloinen	68

Kolmea lasta ei tutkittu, syystä että he oleskelivat lastenkodissa ainoastaan muutaman päivän.

Eri taudeista todettiin lastenkotiin otetuissa lapsissa riisitauti 14 tapauksessa, suolikatarri 9, vähäverisyys 10, keuhkokatarri 9, tuberkuloosi eri muodoissa 6 tapauksessa j. n. e. Tarttuvia tauteja havaittiin lastenkotiin otettaessa yhdessä tulirokko, kahdessa tuhkarokko ja yhdessä tartuntaperäinen suolikatarri.

Poistettuja hoidokkeja punnittaessa todettiin seuraavaa:

Lapsia, joiden paino oli lisääntynyt yli 100 gramman	111
” ” ” oli pysynyt ennallaan	29
” ” ” oli vähentynyt yli 100 gramman	23
Ainoastaan kerran punnittiin 9 lasta.	

Lastenkodissa on 4 lasta vuoden varrella kuollut. Näistä kuoli kaksi, molemmat riisitautisia, äkilliseen kouristukseen (eclampsia infantum) yksi miliari-tuberkuloosiin ja yksi tartuntaperäiseen suolikatarriin. Viimeksi mainittuun tautiin sairastui, paitsi edellä mainittua, 9 pientä lasta, joista 8 lähetettiin Marian sairaalan lastenosastolle.

Tuhkarokkoa on sattunut ainoastaan 3 tapausta, vaikka tämä tauti liikkui yleisenä kulkutautina paikkakunnalla. Sitä vastoin on tulirokkoa esiintynyt yleisemmin, nimittäin 11 tapausta. Kulkutautina ei tämä tauti kuitenkaan ole esiintynyt, sillä nämä tapaukset sattuivat eri aikoina vuodesta. Kaikki tuhka- ja tulirokkopotilaat on heti lähetetty kulkutautisairaalaan. Sama oli niinkään laita kahden kurkkumätäpotilaan.

Paitsi edellä mainittuja 24 potilasta on sairaaloihin lähetetty 20 lasta, nimittäin 1 yleisen sairaalan lastenosastolle (atrophia infantum) ja 19 Marian sairaalan lastenosastolle (9:ssä äkillinen suolikatarri, 3:ssä keuhkotulehdus, 4:ssä atrophia infantum, 1:ssä risitauti, 1:ssä tuberkuloottinen vatsakalvontulehdus ja 1:ssä eclampsia infantum).

Lasten terveydentila niiden poistuessa kodista käy selville seuraavista numeroluvuista:

Hyvä	88
Parempi	13
Ennallaan	25
Huonompi (niihin on luettu 44 sairaaloihin siirrettyä).....	46
Kuolleita	4

Yhteensä 174

Uuden lasten-
kodin tarve.

Uuden, ajanmukaisen lastenkodin tarve vaivahoidolle on kuluneena vuonna, eritoten sen jälkipuoliskolla, osoittautunut yhä tuntu-vammaksi. Kun kuitenkin haittoja lastenkodin sijoituksesta Äggelbyhyn sekä sikäläisten rakennusten sopimattomuutta tarkoitukseensa

on vaivashoitohallituksen lähinnä edellisiltä vuosilta antamissa kertomuksissa seikkaperäisesti valaistu ja kun niillä herroilla kaupunginvaltuusmiehillä, jotka viime keväänä kävivät kodissa, oli tilaisuus henkilökohtaisesti tutustua sikäläisiin oloihin ja he siinä tilaisuudessa anetuista lausunnoista päättäen myös totesivat edellä lausutun paikkansa pitäväksi, katsoo vaivashoitohallitus voivansa luopua nyt jälleen toistamasta aikaisempia vaatimuksiaan ja toivoo että, kun tekeillä oleva uuden lastenkodin ehdotus, jota varten kaupungin rakennuskonttori vaivashoitohallituksen pyynnöstä paraikaa laatii luonnospii-rustuksia, kaupunginvaltuustolle lähetetään, se vastaanotetaan semmoisella olojen ja ajan vaatimusten ymmärtämyksellä, että tämä kauan tunnettu tarve tulee kaikin puolin tyydyttävästi täytetyksi.

Vuodelta 1914 antamassaan kertomuksessa teki vaivashoitohallitus selkoa mainittuna vuonna syntyneestä tohtorinrouva Emma Grefbergin rahastosta sekä sen suunnitellusta käyttämisestä. Vaivashoitohallituksen lokakuun 5 p:nä 1914 asiasta tekemän päätöksen mukaan on tämän rahaston korot käytettävä niiden lasten tai nuorten henkilöiden avustukseksi, jotka saavat tai ovat saaneet osakseen vaivashoidon huolenpitoa ja joille erityisten luonnonlahjain tai muiden seikkain johdosta jatkokasvatus kansakoulussa saadun opetuksen lisäksi luultavasti olisi hyödyksi sekä joille sentähden olisi hankittava tilaisuus edelleen kehittyä sillä alalla, johon heidän luonnonlahjansa viittaavat, mutta johon he nykyään voimassa olevan lain tai ohjesäännön mukaan eivät ole oikeutetut saamaan avustusta valtiolta eikä kunnalta.

Tohtorinrouva
Emma Gref-
bergin rahasto

Tämän mukaisesti on kuluneena vuonna myönnetty stipendejä tai opintoapurahoja:

jatko-opetuksen saamiseksi kansakoulujen jatkuoluokilla kahdelle tytölle, jotka olivat päättäneet kansakoulukurssinsa maaseudulla;

opetuksen hankkimiseksi taideteollisuusyhdistyksen piirustuskoulussa yhdelle pojalle maalarinammatin opiskelemiseksi;

teollisuuskoulun iltakursseissa käyntiä varten yhdelle nuorukaiselle;

maalla sijaitsevan pikkukoulunopettajatarseminarin kurssin suorittamiseksi yhdelle tytölle; sekä

oppilasavustusta yhdelle nuorukaiselle.

Avustuksina annetut varat nousivat kaikkiaan 1,599 markkaan 65 penniin. Rahaston kertyneitä korkovaroja oli 1915 vuoden alussa Smk. 6,689:05 ja joulukuun 31 päivänä samaa vuotta Smk. 8,566:13.

Vaikka huomattavaa edistystä on todettu rekisteritoimiston järjestämisessä ja välitystoiminnassa vaivashoidon ja armeliaisuuden keskinäisessä suhteessa ei vaivashoitohallitukselta kuitenkaan ole voinut jäädä huomaamatta, etteivät vielä kaikki armeliaisuustarkoituksissa toimivat yhdistykset ja yksityishenkilöt ole toimistolle antaneet

Rekisteri-
toimisto.

sitä avustusta, mikä olisi ollut suotava. Tämän johdosta katsoi vaivahoitohallitus olevan aihetta lokakuun alussa, jolloin kaikki kaupungissa toimivat armeliaisuusyhdistykset alottivat työnsä, lähettä mainituille yhdistyksille kirjelmän, jossa niitä kehoitettiin olemaan antamatta avustuksia avunetsijöille, ennenkuin heidän olojaan ja tarpeitaan oli tiedusteltu rekisteritoimistosta, sekä sitten kuukausittain toimistolle ilmoittamaan todellisen avun tarpeessa olleille avunetsijöille annetuista avustuksista.

Sen ohessa on hallituksesta näyttänyt tarpeelliselta sanomalehdistön suosiollisella avulla kehoittaa yleisöä mahdollisimman laajassa mitassa tiedusteluja tekemällä ja tietoja antamalla edistämään toimiston toimintaa. Sanomalehdet ovatkin kiitettävällä auliudella antaneet mainituissa kohden avustustaan sekä useasti julkaisemalla rekisteritoimiston toimintaa valaisevia uutisia että myös kehoittamalla yleisöä antamaan avunetsijöille avustusta ainoastaan käyttämällä rekisteritoimiston myötävaikutusta, ja onkin yleisö tämän johdosta nähtävästi melko paljon suuremmassa määrässä kuin ennen noudattanut tätä kehoitusta.

Toiselta puolen on vaivahoitohallitus katsonut olevan myöntyminen parilta yksityiseltä taholta lausuttuun toivomukseen, ettei rekisteritoimistoa pidettäisi avoinna ainoastaan kanslian virantoimitusaikana klo 10 ja 3 välillä päivällä, vaan myös johonkin aikaan ilta-päivällä. Toimisto onkin sentähden helmikuun keskivaiheilta lähtien (paitsi kesäkuukausina) pidetty avoinna kaikkina arkipäivinä klo 10—3 ja klo 5—7, mikä on järjestämällä toimiston henkilökunnan virantoimitus tarkoituksenmukaisella tavalla käynyt päinsä tarvitsematta henkilökuntaa tai kustannuksia lisätä.

Avunetsijöitä
koskevat tie-
dustelut.

Avunetsijöitä koskevia tiedusteluja tehtiin yksityishenkilöjen ja armeliaisuusyhdistysten taholta vuoden varrella seuraavat määrät:

Yksityishenkilöt (niistä a. p. 310 ja i. p. 65)	375
Pelastusarmeija	1,105
Kaupunkilähetys	62
Kasvatuslautakunta	7
Järjestyneen työväen työttömyyskomitea	221
Helsingin kaupungin kansakoulut	81
Lastenhoidon edistämisyhdistys	12
Suomenkielisten kansakoulujen kesäsiirtolat	360
Köyhäin lasten työkodit	31
Rouvasväenyhdistys	2
Hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistys	41

Yhteensä 2,297

Ilmoituksia hädänalaisille henkilöille annetusta avusta ovat antaneet:

Kaupunkilähetys	1,821
Köyhäin lasten työkodit	461
Hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistys	63
Maitopisara-yhdistys	106
Pelastusarmeija	1,289
Lastenhoidon edistämisyhdistys	166
Kansanlastentarhat	438
Risatautisten lasten parantola	8
Pippingsköldin turvakoti	61
Toipumakoti-yhdistys.....	167
Ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtolat	224

Yhteensä 4,804

Ilmoituksia lakanneista jatkuvista avustuksista ovat tehneet:

Maitopisara-yhdistys	83
Lastenhoidon edistämisyhdistys	30
Toipumakoti-yhdistys.....	159
Pippingsköldin turvakoti	55

Yhteensä 327

Rekisteröityjä kortteja oli vuoden päättyessä 10,201 vastaavan määrän vuonna 1914 ollessa 8,133, joten lisäannos oli 2,068. Henkilöselvityksiä, joita vuoden alussa oli 6,137, on vuoden varrella tullut lisää 1,314, joista 1,073 koski vaivaishoidolta sekä 241 yksinomaan armeliaisuusyhdistyksiltä avustusta saaneita henkilöjä.

Rekisteri.

Että ammattimaista kerjuuta harjoitetaan laajassa mitassa, näkyy siitä, että kokonaista 106 kerjäävää henkilöä on ilmoittanut väärän osoitteen, minkä johdosta heitä ei ole tavattu. Toimitusjohtajalle on ilmoitettu 115 henkilöä varoituksen saamiseksi kerjuusta. Näistä henkilöistä oli 16 semmoisia, jotka olivat joko yksityishenkilöiltä tai armeliaisuusyhdistyksiltä anoneet avustusta, mutta joiden oli havaittu olevan vailla kotipaikkaoikeutta täällä.

Kerjuu.

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen on vuonna 1915 ollut otettuihin kaikkiaan 1,184 henkilöä (1,226 vuonna 1914), niistä kunnalliskotiin ja sen eri osastoille 960 (893 vuonna 1914).

Kunnalliskoti ja työlaitos.

Kunnalliskotiin ja sen eri osastoille otetuista henkilöistä oli:

Miehiä.....	266
Naisia	459
Lapsia	235

Yhteensä 960

Ikänsä mukaan ryhmittäytyvät nämä seuraavasti:

10 vuotta nuorempia	235
10 ja 20 vuoden välillä	33
20 „ 30 „ „	82
30 „ 40 „ „	69
40 „ 50 „ „	77
50 „ 60 „ „	97
60 „ 70 „ „	139
70 „ 80 „ „	165
80 „ 90 „ „	54
90 vuotta vanhempia	9
	<hr/>
	Yhteensä 960

Näistä oli syntynyt:

Helsingissä	105
muilla paikkakunnilla	855
	<hr/>
	Yhteensä 960

Työlaitokseen otetuista 224 miehestä oli:

10 ja 20 vuoden välillä	4
20 „ 30 „ „	26
30 „ 40 „ „	47
40 „ 50 „ „	48
50 „ 60 „ „	51
60 „ 70 „ „	37
70 „ 80 „ „	11
	<hr/>
	Yhteensä 224

Näistä oli syntynyt:

Helsingissä	57
muilla paikkakunnilla	167
	<hr/>
	Yhteensä 224

Koko määrästä, 1,184:stä, kuoli vuoden varrella 63 (25 vuonna 1914), joista oli:

Miehiä	27
Naisia	27
Lapsia	9
	<hr/>
	Yhteensä 63

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin luku.	Vähin luku.	Keskimäärä.
Tammikuu.....	665	652	658.6
Helmikuu	662	609	637.5
Maaliskuu	618	593	606.6
Huhtikuu	595	576	585.1
Toukokuu	576	519	544.3
Kesäkuu.....	521	510	515.4
Heinäkuu	519	502	510.2
Elokuu	500	482	491.3
Syyskuu	501	482	491.8
Lokakuu	510	494	500.6
Marraskuu.....	510	470	484.3
Joulukuu	526	499	512.6

Koko vuoden keskimäärä oli 539.

Laitoksessa hoidettuja mielisairaita oli 15 (16 vuonna 1914) eli 7 miestä ja 8 naista.

Muihin kuntiin kotiinlähetettyjä tai muiden kuntain asiamiesten pois ottamia oli:

Miehiä	I
Naisia	II

Laitoksen kirjoissa oli vuoden alussa 668 ja vuoden lopussa 524 hoidokkia.

Kunnalliskotiin otettuja hoidokkeja on kykynsä mukaan käytetty työhön, mikä näkyy siitä, että suurimman osan kaikista vuoden varrella tehdyistä uusista vaatekappaleista ovat hoidokit valmistaneet, jota paitsi he ovat laitoksen vanhoja vaatekappaleita tarpeen mukaisesti pitäneet kunnossa. Hoidokkien vuoden varrella laitoksen omiksi tarpeiksi valmistamista vaatekappaleista ja kalustosta mainittakoon m. m. 284 miehen ja 146 naisen paitaa, 146 alushametta, 258 naisen pukua, 674 lapsen pukua, 288 röijyä, 294 paria naisen alushousuja, 60 alusliiviä, 118 esiliinaa, 204 pieluksen päällistä, 1,138 paria sukkia, 465 ruumisvaatetta, 450 m. erilaatuisia kankaita, 265 m. mattoja, 523 m. nauhaa, 41 kiulua, 21 saavia, 10 sankoa, 117 pesuastiaa, pesuammetta y. m., joita paitsi on valmistettu 1,561 paria voimistelukiitä, jotka on osittain toimitettu Helsingin kansakouluihin.

Työlaitoksen toimintaan nähden vuonna 1915 viitataan tauluun 2.

Paitsi kaikkia kunnalliskodissa vuosittain uusiintuvia puutarha-, maanviljelys- talous- y. m. töitä, on siellä lisäksi suoritettu ei ainoas-

taan Kivelän sairaalan, vaan myös mainittuun sairaalaan otettujen haavoittuneiden sotilaiden vaatteidenpesu, minkä ohessa niinikään on pesty palvelushenkilöjen ja näiden perheiden vaatteet, josta työstä kertyneenä korvauksena vaivaishoitohallitukselle on toimitettu 26,813 markkaa 20 penniä.

Sittenkuin kaupunki oli 1915 vuoden alussa kunnalliskodin käytettäväksi luovuttanut noin 30 tynnyrialaa aikaisemmin vuokrattuna ollutta viljelysmaata, on maanviljelystä ja sen yhteydessä olevaa puutarhanhoitoa harjoitettu entistä laajemmassa mitassa. Tämän johdosta ja kun laitoksen maanviljelyskaluja pidettiin puutteellisina ja riittämättöminä, on ryhdytty toimenpiteisiin näiden saattamiseksi käyttökelpoiseen kuntoon ja uusien hankkimiseksi. Vuonna 1915, jota yli-päättään on pidettävä erittäin hyvänä vuotena, on korjattu 1,000 hl perunoita, 100 hl. turnipsia, 7,000 kg. vihantarehua, 7,000 kg. niittyheiniä, 100 hl. lanttuja, 70 hl. porkkanoita, 7 hl. punajuuria, noin 8,000 kg. valkokaalia, 15 hl. sipulia, 890 kurkkua, kukkakaalia, brysselikaalia ja muita vihanneksia. Bruttotulot on laskettu 9,000 markaksi.

Kokonaistuloja kunnalliskodista oli vuonna 1915 tilikirjain mukaan Smk. 46,164:71.

Maaliskuun 1 p:nä 1915 tekemällään päätöksellä on vaivaishoitohallitus hyväksynyt erityiset määräykset uutteruusrahain antamisesta kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevain laitosten hoidokeille. Tämän päätöksen mukaan annetaan hoidokeille, niin miehille kuin naisillekin, uutteruusrahoja vähintään 1 mk. 50 p. ja enintään 7 mk. 50 p. kuukaudessa, joista varoista enintään 60 % annetaan rahana käytettäväksi kahvin ostoon, lisäruuan hankintaan y. m. Uutteruusrahain jäljellä oleva osa eli 40 % merkitään kunkin hoidokin erikoiselle säästökassatilille ja annetaan hänelle hänen poistuessaan laitoksesta. Hellittävissä tapauksissa on johtajalla oikeus pyynnöstä antaa enemmänkin kuin 60 %.

Huhtikuun alusta vuoden loppuun on avattu 468 säästökassatiliä. Vuoden varrella päätettiin 178 tiliä, joten niitä vuodeuvaihteessa oli jäljellä 290.

Säästökassatilillä pankissa oli

joulukuun 31 päivänä	Smk. 1,447:60
Kassassa	„ 234:60

Yhteensä Smk. 1,682:20

Edellä mainitun menettelyä käytäntöön ottaminen on toiselta puolen saattanut hoidokit säästävämmin käyttämään rahavarojaan sekä saanut aikaan, että he laitoksesta poistuessaan eivät ole aivan varattomia, vaan voivat omilla varoillaan tulla toimeen ensimmäiset päivät, mutta

toiselta puolen on tämä n. s. säästöpankkiliike tuntuvasti lisännyt konttorityötä. Ei riitä että laaditaan yhdistetyt päivätyö-uutteruusrahalitukset kullakin osastolla ja työmaalla, vaan täytyy lisäksi laatia samanlaiset konttorissa. Sen sijaan että kukin hoidokki aikaisemmin sai kuukausittain koko määrän käteisenä, on nyttemmin voimaan saatettujen määräysten johdosta kullekin uutteruusrahoja saavalle hoidokille avattava eri säästökassatili. Alituinen säästövarain otto tai myös niiden anominen niinkään lisää työtä. Näiden varain hoidon valvonnan toimittamiseksi on käynyt tarpeelliseksi järjestää täydellinen kirjanpito.

Ainoastaan vähäiset määrät hoidokeille kuuluvia omia varoja on annettu hoidettavaksi.

Tarkempia tietoja kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevain laitosten ruuanpidosta vuonna 1915 annetaan tauluissa 3 ja 4.

Vuoden varrella on samoin kuin edellisenäkin vuonna kunnalliskotiin ollut sijoitettuna kaksi terveydenhoitolautakunnan alaista väliaikaista sairaosastoa, toinen 54 mies- ja toinen 56 naispotilaalle eli yhteensä 110 potilaalle. Näiden hoitajina on toiminut 4 sairaanhoitajatar (2 päivä- ja 2 yöhoitajatar) apunaan 6 siivoojatar, 3 kumpaisellakin osastolla, sekä lähinnä kunnalliskodin ylihoitajattaren valvonnan alaisina. Laitoksen lääkäri on käynyt näillä osastoilla joka arkipäivä. Puheena olevain sairaosastojen kustannusten korvaamiseksi on terveydenhoitolautakunnalta velottu Smk. 1:30 potilasta kohti vuorokaudessa, lukuun ottamatta lääkärinpalkkiota ja sairaanhoitajattarten palkkoja. Ylihoitajatar ei ole saanut eri korvausta työstään sairaosastoilla.

Kunkin (aikuisen) henkilön elatuksesta kunnalliskodissa ja työlaitoksessa oli kustannuksia keskimäärin 53.33 penniä (67.39 penniä vuonna 1914), kun taas kunkin henkilön elatuksesta lastenkodissa oli menoja keskimäärin 64.14 penniä.

Kunnalliskodista ja siihen yhdistetyistä laitoksista oli vuonna 1915 menoja Smk. 450,509:27 (Smk. 442,468:87 vuonna 1914). Näistä tuli:

	1915.	1914.
Kunnalliskodin osalle Smk.	295,888:92	307,036:14
Työlaitoksen „ „	121,500:30	135,432:03
Lastenkodin „ „	33,120:05	¹⁾ —
Yhteensä Smk.	450,509:27	442,468:17

Hoidokkien elatuspäiviä oli vuonna 1915 kaikkiaan 215,591 (206,334 vuonna 1914) Näistä tuli:

¹⁾ Lastenkotia koskevat numerotiedot ovat kunnalliskodin kohdalla.

	1915.	1914.
Kunnalliskodin osalle	169,711	159,866
Työlaitoksen „	27,078	46,468
Lastenkodin „	18,802	1) —
	Yhteensä 215,591	206,334

Toimi- ja palvelushenkilöjen elatuspäiviä oli kaikkiaan 19,775, josta määrästä tuli;

	Toimihenkilöjä. Palvelijoita. Yhteensä.	
Kunnalliskodin osalle	} 4,299	{ 9,045
Työlaitoksen „		{ 2,478
Lastenkodin „		{ 3,223
	Yhteensä 5,029	14,746
		13,344
		2,478
		3,953
		19,775

Keskimääräinen kustannus (hoidokkien) elatuspäivää kohti oli:

	1915.	1914.
Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa Smk. 2: 12}		
Lastenkodissa „ 1: 76}		2: 14
Koko laitoksessa .. „ 2: 09}		2: 14

Päättynyt vuosi on laitoksessa kulunut järjestyksen tai työn kärsimättä minkäänlaisia häiriöitä. Hoidokkien käytös ei yleensä ole aiheuttanut muistutuksia, minkätähden rangaistuksia on harvoin tullut kysymykseen. Kuluneena vuonna on kuitenkin läänin kuvernööri tuominut kaksi naista hurjasta käyttäytymisestä osastonjohtajarta kohtaan yleiseen työhön.

Lääkärin virkaa kunnalliskodissa ja työlaitoksessa on hoitanut lääketieteenlisensiaatti Hj. M. Stenbäck, joka on keskiviikkoisin ja lauantaisin pitänyt hoidokkien polikliinillistä vastaanottoa ja käynyt osastoilla hoitamassa vuoteen omama olevia sairaita. Neuvoja on annettu noin 2,000.

Kulkutaudeista on laitoksissa, lukuunottamatta paria satunnaista kurkkumätätapausta, ilmaantunut ainoastaan tulirokkoa. Tämän toi lastenosastolle muuan äiti lapsineen käydessään portinvartijan luona, missä tauti todettiin mutamaa päivää myöhemmin. Kaikkiaan sairastui 8 lasta, jotka siirrettiin kulkutautisairaalaan.

Sairasosasto on tänäkin vuonna ollut avoinna. Potilaiden vaihtuminen käy selville seuraavista numeroista:

Jäljellä vuodelta 1914	81
Vastaanotettu vuonna 1915	107
Poistettu „ 1915	146
Jäljellä vuoteen 1916	42

1) Lastenkotia koskevat numerotiedot ovat kunnalliskodin kohdalla.

Sairaanhoitopäiviä on kuukausittain ollut:

Tammikuussa	2,541
Helmikuussa	2,383
Maaliskuussa	2,620
Huhtikuussa	2,528
Toukokuussa	2,525
Kesäkuussa	2,489
Heinäkuussa	2,655
Elokuussa	2,555
Syyskuussa	2,509
Lokakuussa	2,612
Marraskuussa	1,261
Joulukuussa	1,127
	Yhteensä 27,805

Keskimääräinen päivittäinen potilasluku oli siis 76.18.

Poistetuista on 41 kuollut sairasosastolla, 51 siirretty Kivelän sairaalaan, 29 kunnalliskotiin tai työlaitokseen, 3 Marian sairaalaan ja 22 vapaaseen oleskeluun. Kuolleista oli 3 alle 60 vuoden, 12 60—70 vuoden ja 26 yli 70 vuoden ikäisiä. Kuolemansyynä oli 12 tapauksessa vanhuudenheikkous, 8 tapauksessa keuhkotulehdus, 6 tapauksessa syöpä, 6 tapauksessa sydänvika, 4 tapauksessa verenvuoto aivoissa, 3 tapauksessa munuaistauti, 1 tapauksessa tuberkulosi ja 1 tapauksessa selkädintauti.

Taulu I. Katsaus vaivashoitohallituf

Henkilöitä, jotka on läh-

	Kunnalliskotiin ja työlaitokseen.			Kaupunkilähet. vastaanottokotiin. Kasvatuslautakunnan vastaanottokotiin.	Kaupungin sairaaloihin.						Yhteensä.	Yleiseen sairaal.													
	Kunnallis- (ynä lasketen) kotiin.	Työlaitokseen.			Marian sairaalaa.	Kunnall. lastensairaalaan.	Kulikutautisairaalaan.	Humaliston sairaalaan.	Yleis. osastolle.	Mielenvikaisten hoito-osastolle.			Kunnalliskodin sairaalaan.	Nickbyn mielisairaalaan.	Yhteensä.										
		Miehiä.	Naisia.													Lapsia.	Sisätautien os.	Kirurgiselle os.							
																			Sisätautien osastolle.	Kirurgiselle osastolle.	Naistautien osastolle.	Silmätautien osastolle.	Korvatautiin osastolle.	Dermatologiselle osastolle.	Lapsenpaastolaitokseen.
Pääkanslia.																									
Tammikuu	5	6	3	2	16	1	34	9	2	4	24	1	4	2	80	1	1	1	—	—	—	—	—	—	
Helmikuu	6	9	1	2	18	1	36	7	—	8	18	—	3	6	84	1	1	1	2	—	—	—	—		
Maaliskuu	1	3	7	1	12	—	38	6	3	2	5	12	2	5	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Huhtikuu	3	2	5	—	10	1	33	6	2	2	7	25	1	6	89	2	1	2	—	—	—	—	—	—	
Toukokuu	2	9	1	—	12	1	49	4	4	1	9	18	—	4	98	2	1	1	2	—	—	—	—	—	
Kesäkuu	1	6	5	2	14	1	40	9	3	1	4	22	2	6	88	1	9	1	1	—	—	—	—	—	
Heinäkuu	—	3	6	—	9	1	41	6	1	6	16	7	3	2	83	1	1	3	2	1	—	—	—	—	
Elokuu	2	3	1	9	1	1	37	9	4	1	7	19	5	3	97	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Syyskuu	2	4	1	1	8	1	27	17	7	1	8	11	2	5	95	2	2	2	1	—	—	—	—	—	
Lokakuu	2	10	2	3	17	1	51	12	4	—	10	24	7	25	157	2	—	1	1	—	—	—	—	—	
Marraskuu	8	12	3	5	28	2	29	8	10	—	11	58	3	6	125	1	1	3	1	—	—	—	—	—	
Joulukuu	2	9	2	—	13	2	40	22	5	3	8	3	9	—	90	3	—	1	1	—	—	—	—	—	
Yhteensä	34	76	39	17	166	12	545	115	45	17	80	255	33	76	85	1,161	17	19	12	13	4	2	1	2	
Haarakanslia.																									
Tammikuu	9	7	5	6	27	2	1	55	3	5	20	7	19	4	132	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Helmikuu	4	8	6	2	20	—	29	3	1	7	8	15	10	4	93	1	2	1	2	2	—	—	—	—	
Maaliskuu	2	7	6	4	19	2	1	33	8	2	1	4	16	2	86	—	3	5	3	—	—	—	—	—	
Huhtikuu	8	13	12	9	42	5	1	24	5	2	6	11	12	16	7	90	2	—	4	1	—	—	—	—	
Toukokuu	3	8	10	3	24	1	—	29	11	6	3	10	19	18	3	105	—	—	2	1	—	—	—	—	
Kesäkuu	1	13	15	10	39	—	35	4	2	3	5	24	15	—	1	89	1	—	2	5	—	—	—	—	
Heinäkuu	2	10	7	6	25	1	33	7	3	—	7	17	28	3	100	—	1	1	2	—	—	—	—	—	
Elokuu	2	3	7	5	17	1	—	34	11	4	—	9	21	15	1	95	2	2	1	1	1	—	—	—	
Syyskuu	4	9	11	8	32	—	5	34	7	—	15	13	8	1	80	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lokakuu	4	14	17	7	42	1	—	25	7	8	—	6	17	17	3	83	1	—	—	—	—	—	—	—	
Marraskuu	6	12	15	8	41	3	—	39	11	5	2	5	35	11	4	112	1	1	2	3	1	—	—	—	
Joulukuu	10	13	20	5	48	1	4	40	10	10	5	7	15	16	3	106	—	—	5	3	—	—	—	—	
Yhteensä	55	117	131	73	376	16	12,410	871	50	47	94	223	193	35	32	1,171	7	12	25	22	9	2	1	2	

sen kansliain työhön vuonna 1915.

Etu- nimi	Varattomuuden todis- tuksia.										Kaiken kaikkiaan.						
	Varattomuuden todis- tuksia.																
	Yksityissai- raaloihin.	Keuhkotautiparantolaan.	Lääkkeitä.	Sairasparseleja.	Maksetun lääkärimapin.	Rautausia.	Oikeuspuna varten.	Verojen maksun.	Passia varten.	Eiäkettä varten.		Parantolaan pääsemiseksi.	Koulunkäyntiä varten.	Ruokailupuja.	Yönajalippuja.	Ervätyjä hakemuksia.	Muita asioita.
1 4	—	—	138	—	4	8	21	103	1	2	2	12	—	—	24	1,498	1,914
3 9	—	—	135	—	3	6	14	65	—	2	1	—	—	—	19	1,412	1,769
— 4	—	—	125	7	—	10	22	17	1	4	1	—	—	—	11	1,416	1,706
1 7	1	1	132	1	4	9	17	15	2	1	3	—	—	—	19	1,502	1,813
1 11	2	2	103	1	6	5	29	21	2	1	—	4	—	—	28	1,350	1,674
1 15	—	—	80	—	3	9	15	4	6	2	1	6	—	—	18	1,398	1,660
— 10	—	—	89	1	3	3	28	3	7	—	—	2	3	1	15	1,423	1,680
2 4	1	1	67	1	6	5	23	1	3	1	1	11	—	—	9	1,606	1,847
4 13	4	4	103	—	3	5	18	29	4	4	2	18	—	—	16	1,297	1,620
1 6	1	1	112	1	7	7	27	83	2	3	1	10	1	1	11	1,152	1,600
3 11	1	1	99	1	7	7	25	44	2	2	1	—	2	4	14	4,124	4,501
3 8	1	1	105	1	4	12	22	16	1	9	1	4	—	2	33	4,700	5,025
20 102	11	11	1,288	14	50	86	261	401	31	31	14	67	6	8	217	22,878	26,809
— 6	—	1	287	7	18	8	9	91	1	1	5	4	5	2	35	1,185	1,829
1 10	—	—	329	1	23	9	12	46	2	—	—	—	—	—	33	1,248	1,826
2 15	—	—	283	5	17	14	15	8	2	5	—	—	2	2	28	1,424	1,928
1 10	—	—	231	5	20	2	15	15	5	—	—	—	1	—	36	1,292	1,770
2 6	—	1	208	3	10	10	12	8	11	3	—	2	—	—	33	1,411	1,848
1 10	—	—	183	2	9	9	12	2	2	3	—	3	—	—	16	1,280	1,660
1 9	—	—	167	1	8	6	23	—	7	—	—	—	1	1	29	1,113	1,490
— 13	—	—	155	3	24	6	10	—	2	1	—	3	2	—	29	1,237	1,598
1 11	—	—	192	5	11	9	13	8	—	1	—	11	—	—	17	1,314	1,710
2 4	—	—	190	4	14	2	18	42	2	—	1	4	—	1	27	1,343	1,780
— 8	—	2	196	3	26	8	15	21	1	3	2	2	—	—	41	2,908	3,393
1 10	—	—	240	5	14	12	12	1	2	2	1	1	—	—	47	6,334	6,840
12 112	—	4	2,661	44	194	95	166	242	37	19	9	30	11	6	371	22,089	27,672

Taulu 2. Helsingin kaupungin työlaitoksen toiminta vuonna 1915.

	Tulot hoidokkien päivätöistä, tarveaineet lukuun otettuina, Smk.					Päivätöiden luku.	Keskiarvo päivätöitä kohti. Smk.	Menot.	Smk.
	Vieraita töitä.	Työlaitokseen tehtyjä töitä.	Kunnalliskotiin tehtyjä töitä.	Lastenkotiin tehtyjä töitä.	Yhteensä				
Sepäntyöpaja	6,756 85	196 85	2,053 63	72 55	9,079 88	1,863	4 87	Palkat	9,840 —
Suutarintyöpaja	14,475 30	1,964 95	3,327 48	857 25	20,624 98	2,780	7 41	Polttoaineet	5,893 —
Räätilintyöpaja	825 75	1,302 50	1,353 33	— —	3,481 58	1,767	1 97	Valo	743 90
Puusepäntyöpaja	2,841 63	751 40	7,861 09	322 70	11,776 82	2,265	5 19	Vedenkulutus	700 —
Maalarintyöpaja	10,216 45	904 55	2,113 41	126 10	13,360 51	1,863	7 17	Ruoka	37,149 50
Kirjansitojain työt	246 05	19 —	96 —	1 50	362 55	34 8	1 04	Vaatetuskulut	7,986 33
Sekalaiset työt	259 —	1,396 35	6,590 90	681 —	8,927 25	11,385	— 78	Tarveaineet	48,968 26
								Kalusto	2,197 75
								Utteruusrahat	4,791 —
								Korjaustyöt	921 10
								Sekalaiset menot	2,309 46
Yhteensä	35,621 03	6,535 60	23,395 84	2,061 10	67,613 57	22,271	3 03	Yhteensä	121,500 30

Menoja..... Smk 121,500:30

Tuloja..... „ 67,613:57

Nettomeno Smk 53,886:73, jaettuna 27,078 elatuspäivälle, antaa tulokseksi Smk 1:99 kutakin elatuspäivää kohti.

1) Kertynyt tilien mukaan Smk 53,763:47

Maksamattomia laskuja „ 13,850:10

Smk 67,613:57

Taulu 3. Äggelbyn lastenkodin ruokalaan toimitetut ja ostetut tuotteet vuonna 1915.

	Kahvia.	Sokeria.	Maitoa.	Hiivaleipää.	Hapanleipää.	Ruisleipäitä.	Vehnäjauhoja.	Liuuoksia.	Perunonia.	Henettä.	Suurimoja.				Sikojia.	Lihaa.	Silavaa.	Siakkaa.	Voita.	Smk.
											Manna-	Riisi.	Tattari-	Kaura-						
	kg.	kg.	litr.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
Säästöä vuodelta 1914	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osin toimitettu, osin ostettu vuonna 1915	70	870	28,615	752	880	498	1,776	—	4,087	50	489	400	65	522	3	623.2	441	150	304	13,695.21
Sekalaisia vähäisiä elintarpeita ja ylimääräistä kestitystä vuoden kuluessa ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,589.56
Ruuanpitoon käytetty	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	300	—	—	399.—
Yhteensä	70	870	28,615	752	880	498	1,776	—	4,087	50	489	400	65	522	—	623.2	741	150	304	16,683.77
Säästöä vuoteen 1916	6	100	—	—	—	60	242	—	—	50	80	100	—	50	—	—	100	—	50	846.88
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,836.89

Muist.: Vuonna 1915 jaettiin kaikkiaan 22,755 täyttä päiväannosta seuraavasti:
 hoidokeille 18,802
 virkailijoille 3,953
 Täyden päiväannoksen kustannus oli koko laitoksessa 696 penniä.
 » » » » » hoidokkia kohti 64.14 »

Taulu 4. Helsingin kaupungin kunnalliskodin ja työlaitoksen

	Suolaa.	Sokeria.	Kahvia.	Munia.	Perunoita.	Ruusu- hoja.	Punroksia.	Herneitä.	Maitoa.	Vehnäjuu- hoja.
	kg.	kg.	kg.	kpl.	hl.	kg.	kg.	kg.	litr.	kg.
Säästö vuodelta 1914....	—	—	—	—	634	1,490	—	—	—	830
Osin toimitettu, osin ostettu vuonna 1915.....	11,793	3,398	533.5	2,804	2,019	86,296	1,370	9,777	240,513	44,422
Sekalaisia vähäisiä elintar- peita ja ylimääräistä kes- titystä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruokalassa käytetty.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	11,793	3,398	533.5	2,804	2,653	87,786	1,370	9,777	240,513	45,252
Siittämällä tullut lisää porsaita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vähenee myytyjen jätte- iden hinta.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säästö vuoteen 1916	5,422	823	89.8	206	29.8	30,146	1,000	1,797	—	17,898
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Muist.: Vuonna 1915 jaettiin kaikkiaan 212,611 täyttä päiväannosta

kunnalliskodissa 169 711
työlaitoksessa 27,078
virkailijoille 15,822

Täyden päiväannoksen kustannus oli koko laitoksessa keski-
" " " " kutakin hoidokkia

ruokalaan toimitetut ja ostetut tuotteet vuonna 1915.

Lihaa.	Suurimoja				Sikoja.	Siivaraa.	Siakkaa.	Voita.	Kaalin- kypuja	Lanttuja.	Porkkan.	Maltaita.	Smk.
	Riisi- kg.	Ohra- kg.	Kaura- kg.	Tattari- kg.									
250	—	300	—	260	84	600	1,620	—	—	(505 hl.) 3,383	(32 hl.) 2,080	—	13,973 60
13,396.1	3,850	4,706	4,900	—	—	7,438.5	3,231	3,029.8	2,492	1,270	1,635	3,370	136,631 90
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,673 37
—	—	—	—	—	50	6,123	—	—	—	—	—	—	8,142 89
13,646.1	3,850	5,006	4,900	260	34	14,161.5	4,851	3,029.8	2,492	4,653	3,715	3,370	167,421 76
—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125 87
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	167,295 89
89	1,189	—	1,100	—	74	585	90	130	—	100	100	477	46,819 65
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120,476 24

seuraavasti:

määrin 56.66 penniä.
 kohti 53.88 „

Taulu 5. Työaineiden käyttö Helsingin kaupungin työläitöksen työpajoissa vuonna 1915.

	Säästö vuo- teen 1915		Vuoden var- rella ostettu		Yhteensä		Vuoden var- rella käy- tettv		Säästö vuo- teen 1916	
	Smk		Smk		Smk		Smk		Smk	
Sepäntyöpaja	1,516	75	6,943	72	8,460	47	6,754	15	1,706	32
Suutarintyöpaja ..	1,056	16	23,024	57	24,080	73	13,858	89	10,221	84
Räätälintyöpaja....	—	—	191	25	191	25	178	93	12	32
Puusepäntyöpaja ..	2,346	72	10,374	78	12,721	50	6,792	76	5,928	74
Maalarintyöpaja ..	355	—	7,868	63	8,223	63	7,568	98	654	65
Kirjansitomotyöt ..	36	—	245	55	281	55	205	64	75	91
Sekalaiset työt	172	—	219	77	391	77	323	42	68	35
Yhteensä Smk	5,482	63	48,868	27	54,350	90	35,682	77	18,668	13